

Årsunge eller fjolårsunge?

Handledning för besiktningsmän vid åldersbestämning av björnungar

Björntänder i naturlig storlek

Årsunge, hörntand från överkäke, naturlig storlek

Fjolårsunge, hörntand från överkäke, naturlig storlek

Skillnader i bett och tänder

Vid besiktning av skjuten björn är det angeläget att kunna fastställa om det rör sig om en årsunge eller en äldre björn. Att endast utifrån björnens storlek avgöra om det är en årsunge går oftast inte eftersom de individuella storleksskillnaderna inom åldersklasserna är för stora.

En säker metod är att utgå från storleken på hörntänderna samt antalet kindtänder. En årsunge har inte fått alla tänder och har heller inte bytt ut samtliga mjölk tänder. En fjolårsunge har inte kvar några mjölk tänder, de permanenta tänderna är utvuxna.

Den tydligaste skillnaden ses på hörntänderna. Hos en årsunge har hörntänderna ungefär samma storlek som de sex framtänderna, medan fjolårsungens permanenta hörntänder är markant större.

En björn har tre permanenta kindtänder med tuggyta per under- respektive överkäkshalva. En årsunge har endast två kindtänder i varje underkäkshalva. I överkäken kan, i vissa fall, den bakre tredje kindtanden delvis brutit igenom tandköttet.

Foto 1 Underkäke från en årsunge (0,5 år)

Foto 2 Underkäke från en fjolårsunge (1,5 år)

Foto Bengt Ekberg

Foto Bengt Ekberg

Årsunge (0,5 år)

- Hörntänderna är jämnstora med de sex framtänderna. (Foto 1, 3 och 4).
- I vardera underkäkshalva finns två kindtänder med tuggytor. (Foto 1 och 3).
- I vardera överkäkshalva finns två kindtänder med tuggytor. Ibland kan dock den bakre tredje kindtanden ha brutit igenom tandköttet. (Foto 3).

Foto 3 Årsunge (0,5 år)

Foto Bengt Ekberg

Fjolårsunge (1,5 år)

- Hörntänderna är mycket större än framtänderna. (Foto 2, 5 och 6).
- I vardera underkäkshalva finns tre fullt utvuxna kindtänder med tuggyta. (Foto 2 och 5).
- I vardera överkäkshalva finns tre fullt utvuxna kindtänder med tuggyta. (Foto 5).

Foto 5 Fjolårsunge (1,5 år)

Foto Bengt Ekberg

Foto 4 Årsunge (0,5 år)

Foto Arne Söderberg

Foto 6 Fjolårsunge (1,5 år)

Foto Peter Mortensen